

DE GROENE AMSTERDAMMER

Kunst & Cultuur

Jeugdtonaal: 'Het verhaal van het verhaal'

Cristiano Ronaldo

Marijn van der Jagt

19 september 2018 – uit nr. 38

Het verhaal van het verhaal, regie Jetse Batelaan, door het Zuidelijk Toneel en Artemis

© Kurt Van der Elst

'Op een dag zit het publiek op een voorstelling te wachten. Het gordijn gaat open en het toneel blijkt naar de kapper te zijn geweest, helemaal kaal! Huh?' De publieksreactie in de flyertekst bij de nieuwste grotezaalproductie van jeugdtheatermaker Jetse Batelaan kun je aanvullen met: 'Wat gebeurt er nou weer?' en: 'Wat is dit!'

De wildste vrijdenker van het Nederlandse theater heeft weer eens een verbijsterend, weerbarstig staaltje filosofische slapstick gecreëerd. Meester-'onttakelaar' Batelaan speelt met de elementen en wetmatigheden van het theater en laat ervaren wat je dan allemaal voor moois, spannends, raars en betekenisvol kunt meemaken. Bij de nieuwe Batelaan – recent een voorstelling met een onzichtbare doch aandachttrekkerige hoofdrolspeler en toeschouwers die tot grote hilariteit in de zaal ook als onzichtbaar worden behandeld, en een schouwburgproductie waarin de volwassen acteurs halverwege opstappen waarna kinderen uit de zaal aangestuurd door koptelefoontjes de boel overnemen – denk je dat de grens is bereikt van zijn volstrekt originele bedenksels. Maar *Het verhaal van het verhaal* gaat nóg een stap verder in het onderuithalen en blootleggen van de verwachtingen.

Het gaat deze keer over de menselijke behoefte aan een verhaal. Dat is er niet. Maar de dorst ernaar wordt vergroot met allerlei sprankjes van mogelijk verhaal, die de geest van de toeschouwer(tjes) aan het werk zetten. Een stem vertelt over een verhaal dat van verre onderweg is naar de schouwburg waar de voorstelling plaatsvindt. Die stem wordt aan- en uitgezet middels een knop op het toneel – geniale Batelaan-vondst – en ‘per ongeluk’ geactiveerd door zes wonderlijke figuren die op en rond het toneel rondscharrelen. Als een oervolkje van jagers/verzamelaars zijn zij onderzoekend in de weer met een uitdragerij van spullen die ze allemaal in de schouwburg hebben aangetroffen: lampen en snoeren, schoonmaakartikelen, een rode loper, de eigenhandig uitgetrokken schoen van een toeschouwer. Ze trekken die spullen aan, testen ze op eetbaarheid, proberen vuur te maken door de bezemsteel rond te draaien in het gat van de stoffer, alsof ze nog niet of niet meer weten wat de betekenis ervan is.

© Kurt van der Elst

Hun gescharrel wordt doorkruist met manshoge driehoeken, vierkanten en cirkels die zo nu en dan passeren en de vertelknop ook activeren. En door het aantreden van drie reusachtige, bordkartonnen figuren. Het zijn foto's van Cristiano Ronaldo, Donald Trump en Beyoncé, maar als deze iconen met openklappende monden spreken, klinken de

stemmen van een achtjarig jongetje en zijn ouders Hans en Ria. Hun onderlinge geharrewar (een uitvergroting van het doorsnee-gezinsverhaal waar ieder kind mee moet dealen) mondt uit in een ontmoeting van het jongetje/Ronaldo met het eindelijk aangekomen verhaal. Hij is de enige die het wil horen, maar zijn ouders trekken hem weg en de scharrelende oertypes vernielen de vertelknop.

Heel ontroerend is hoe het jongetje, net als de toeschouwers, het verhaal blijft zoeken tot ook de Ronaldo-pop onttakeld is. Wat een bizarre, geestverruimende trip is dit. En wat een lef van alle medewerkers, en de coproducerende gezelschappen Artemis en het Zuidelijk Toneel, om Batelaan te volgen op zijn ontdekkingsstocht naar het begin van de verbeelding.

Tournee tot half december; artemis.nl

Uit De Groene Amsterdammer van 19 september 2018
www.groene.nl/2018/38

De Groene Amsterdammer
 Onafhankelijk weekblad sinds 1877